

צופה מהצד ועדיין נפגעת: אירופה והמלחמה באיראן

רמי דניאל ומשה שלסט¹ | גיליון 2133 | 28 באפריל 2026

המלחמה באיראן מעמידה את אירופה ומנהיגיה מול דילמות קשות לא רק משום שהיא פוגעת באינטרסים של מדינות היבשת במזרח התיכון, אלא גם כי היא קשורה בסוגיות ליבה במדיניות החוץ האירופאית העכשווית. וכך, מדינות אירופה מנסות לגבש עמדה שתגשר בין הכרה באיום האיראני, מתיחות עם ממשל טראמפ, הסתייגות מהאסטרטגיה הישראלית, מחויבות לביטחון המפרץ, שמירה על החוק הבינלאומי וחשש מהשלכות המלחמה; אך עד כה הן לא גיבשו עמדה אחת ומדיניות מתואמת. משום כך הן מתקשות לשלוט בפוטנציאל הפגיעה בהן עקב השלכות המלחמה. על ישראל מצידה לתמרן בזהירות את מאמצי הדיפלומטיים מול ממשלות אירופה האמביוולנטיות והחלוקות ביניהן, להיערך לאפשרות שהנוכחות האירופאית במפרץ תתרחב, וגם לאפשרות של התרחבות הקרע בין וושינגטון לבירות אירופה.

תגובת ממשלות אירופה למלחמה באיראן אינה משקפת אך ורק שיקולים הקשורים באינטרסים במזרח התיכון, אלא נגזרת גם ממכלול של אילוצים ועקרונות המעצבים את מדיניות החוץ האירופאית בעת האחרונה, שהתנקזו למשבר הנוכחי.

ראשית, המלחמה באיראן היא אירוע בינלאומי נוסף הממחיש את חולשתה הגיאופוליטית של אירופה. ישראל וארצות הברית לא תיאמו את פעילותן עם מדינות אירופה ואף לא חשו צורך לעדכן את רובן – עובדה שמנהיגים אירופאים מדגישים [שוב ושוב](#) בלי להסתיר את כעסם על כך ומעידה על היעדר השליטה האירופאית במתרחש. חולשה זו בולטת במיוחד לנוכח חשיבותה של זירת המלחמה עבור אירופה. מדינות היבשת השקיעו מאז מלחמת מפרץ הראשונה ובמיוחד מאז [הפלישה הרוסית לאוקריינה](#) מאמצים רבים, הן במסגרת האיחוד האירופאי והן ברמה הפרטיקולרית-לאומית, באזור הנחשב כ"שכנות אסטרטגיות". בשאיפה למלא בו תפקיד מדיני [משמעותי](#). זאת, אף כי בשני העשורים האחרונים נשחק מעמדה של אירופה מול שחקנים אחרים בזירה הבינלאומית ובפרט ביחס לאתגר שמציבה איראן, הגם שהאיחוד האירופאי, צרפת, בריטניה וגרמניה היו מהחותרים על הסכם הגרעין ב-2015.

מעבר לכך, קיימת באירופה מודעות רבה לכך שהיבשת היא בין האזורים שייפגעו בצורה הקשה ביותר מהשלכות המערכה, הן בשל קרבתה הגיאוגרפית למוקדי הלחימה והן בשל החשיפה הגבוהה להשלכותיה [הכלכליות](#). במילים אחרות, האירופאים עלולים לשלם מחיר כבד על מהלך שלא רצו בו, ושאינו להם יכולת אמיתית להשפיע עליו.

¹ משה שלסט מתמחה בתוכנית אירופה במכון למחקרי ביטחון לאומי. הוא בעל תואר ראשון ביחסים בינלאומיים ובהיסטוריה מהאוניברסיטה הפתוחה, ותואר שני ביחסים בינלאומיים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. תחומי העניין האקדמיים שלו כוללים כלכלה פוליטית בינלאומית, ודינמיקות אזוריות, בדגש על אירופה, ואפריקה.

התגובה האירופאית עוצבה גם על ידי מכלול היחסים המורכב של מדינות אירופה עם השחקנים הפעילים. היחסים בין המשטר בטהרן לאירופאים נמצאים בנקודת שפל. חיזוק הציר האיראני-רוסי והשפעתו על החזית האוקראינית, ניסיונות איראניים לנהל קמפיינים של השפעה באירופה או לבצע בה פעולות [חבלה](#), ההתנגדות האירופאית לתוכנית הגרעין ולפעילות הציר האיראני במזרח התיכון ולהתנהלותו הפנימית של [המשטר](#), לצד אימוץ על ידי טהרן של דיפלומטיה בני ערובה שכוונה בין היתר נגד אזרחים אירופאיים – כל אלו יצרו סדרת נקודות חיכוך בין מדינות אירופה לאיראן.

בששת החודשים שקדמו למלחמה, שני אירועים המחישו את הקשחת העמדה האירופאית כלפי טהרן. ראשית, באוגוסט 2025 החליטו גרמניה, בריטניה וצרפת להפעיל את מנגנון ה"סנאפבאק" שבהסכם הגרעין [האיראני](#), במילים אחרות, לחדש את הסנקציות על איראן כתגובה לאי-עמידתה בתנאי ההסכם. שנית, בינואר 2026 הכריז האיחוד האירופאי על משמרות המהפכה כארגון [טרור](#), צעד שננקט בתגובה לדיכוי האלים של המהומות.

המודעות לאיום האיראני ותפיסת המשטר בטהרן כגורם עוין אמנם תרמו להבנה טובה יותר של החששות הישראליים, אך לא תורגמו להזדהות מלאה עם ישראל בנושא. זאת, בשל היחסים המתוחים בין אירופה לישראל לאחר כשנתיים של מחלוקות סביב המלחמה ברצועת עזה ובשל התחושה באירופה שישראל נשענת יתר על המידה על כוח צבאי בניהול המתוחות מול איראן והציר הפרו-איראני. כבר ביוני 2025 הגיבו ממשלות אירופה באופן לא אחיד ומסויג למבצע "[עם כלביא](#)", למרות ההכרה בכך שהמבצע עשוי לשרת גם את האינטרסים [שלהן](#).

פרט ליחסי ישראל ואירופה, מערכת יחסים קריטית להערכת העמדה האירופאית היא יחסי אירופה-ארצות הברית. היחסים הטראנס-אטלנטיים נקלעו למשבר חסר תקדים עקב מדיניות הנשיא טראמפ וההתנגדות לה באירופה. לאחר כשנה של מתיחות בין וושינגטון לבירות אירופה, שאיפת הממשל האמריקאי בינואר האחרון להשתלט על גרינלנד, שטח הנתון תחת ריבונות דנית, עוררה סערה ביבשת. ארצות הברית, הנתפסת כבעלת ברית לא נאמנה ואף כגורם עוין [לעיתים](#), הפכה בעיני אירופאים רבים לאיום ישיר על הריבונות [האירופאית](#). בפברואר הגיע מעמדו של טראמפ בדעת הקהל האירופאית לשפל, גם במדינות הפרו-אמריקאיות ביותר וגם בקרב קבוצות שמרניות שהזדהו בעבר עם [הנשיא](#). מצב זה העמיד מנהיגים אירופאים במתח בין רצונם להציב קווים אדומים לנשיא האמריקאי והצורך לבנות מערכת אירופאית עצמאית יותר ביחס לווינגטון, לבין ההבנה כי לא קיימת חלופה מעשית למטריה הביטחונית האמריקאית להגנת היבשת ובמיוחד מול האיום שמציבה רוסיה, לפחות לא בטווח הזמן [המיידי](#).

חלק מהסכסוך בין מנהיגי אירופה לממשל טראמפ נובע מחשש אירופאי עמוק לגבי הסדר העולמי. מדינות אירופה בנו את זהותן המודרנית על בסיס נאמנות לסדר עולמי ליברלי, המבוסס על החוק הבינלאומי. בתקופה האחרונה נדמה כי סדר זה מאיים לא רק על ידי מעצמות רוויזיוניסטיות ובראשן סין ורוסיה, אלא גם על ידי ממשל טראמפ [עצמו](#). מצב זה מציב בפני ממשלות אירופה עוד דילמה: בין הרצון להציל ולשמר את מה שנותר מהסדר העולמי הישן, לבין ההבנה שעליהן להתכונן למציאות חדשה, שבה כוח ועוצמה הפכו [מכריעים](#).

על רקע מורכב זה, המבצע האמריקאי-ישראלי נגד איראן שהחל בזמן שהתנהל רשמית משא ומתן בין וושינגטון לטהרן, ותגובת המשטר האיראני, אשר כוונה גם נגד מדינות המפרץ, אילצו למעשה את מנהיגי אירופה לעצב עמדה בתוך מרחב צר יחסית ולשלב בה שיקולים לפעמים סותרים.

רוב מדינות אירופה ניסו לשלב בתגובותיהן גינוי לשימוש בכוח מצד וושינגטון וירושלים, שאותו תיארו כנוגד את החוק הבינלאומי, וגינוי מקביל לפעולותיה של איראן, שהוצגו כשורש הבעיה. הן קראו להפסקת הלחימה ולחזרה למשא ומתן מדיני, תוך הבעת רצון למנוע מאיראן להפוך לגרעינית או לבעלת יכולת פגיעה באזור, ואף הביעו תקווה לסיום שלטון האייתולות. על בסיס עקרונות אלו נוצר מגוון של עמדות לאומיות באירופה, בהתאם לשקלול האחריות בין הצדדים הנלחמים ולדגשים השונים על רכיבי הפתרון. ספרד אימצה את הקו הביקורתי ביותר כלפי הפעילות [הישראלית-אמריקאית](#), בעוד ממשלת גרמניה הייתה הסמן התומך ביותר [ביבשת](#), גם אם הביעה הסתייגות גוברת מהמערכה.

שאלת הסיוע האירופאי למאמץ האמריקאי הפכה גם היא לנושא שיח באירופה. ממשלות אירופה מיהרו לשלול כל מעורבות ישירה במערכה נגד [איראן](#). עם זאת, אותן ממשלות הפגינו גישות שונות לגבי השימוש שעושה צבא ארצות הברית בתשתיות האמריקאיות שעל אדמתן או מתן היתר טיסה במרחב האווירי שלהן למטוסים המשתתפים בלחימה. בהתאם לעמדתה העקרונית הודיעה ספרד כי לא תאפשר לארצות הברית להשתמש בבסיסים שבשטחה במסגרת [המלחמה](#) וסגרה את שמייה בפני מטוסים אמריקאיים המשתתפים במערכה. מדינות אחרות הציבו תנאים לשימוש אמריקאי בתשתיות על אדמתן: צרפת הודיעה בתחילת המלחמה שלא תסכים ליכולות אמריקאיות הלוך חלק בתקיפות באיראן לעשות שימוש

בשטחה, אף כי תאפשר מעבר לאלו המעורבות בהגנה על בעלות ברית במפרץ, למשל. איטליה דורשת בקפדנות תיאום מראש מצד צבא ארצות הברית ובריטניה הסתייגה משימוש בבסיסים שעל אדמתה בפעילות נגד מטרות אזרחיות. אבל עובדתית, אירופה, ובעיקר גרמניה, הפכו למוקד לוגיסטי קריטי עבור הפעילות הצבאית [האמריקאית](#).

התגובה האיראנית נגד מדינות ערב עוררה תגובה אירופאית מהירה ופחות מסויגת. עבורן, מדינות המפרץ הן שותפות כלכליות חיוניות וספקיות אנרגיה, שחשיבותן גברה מאז המלחמה [באוקראינה](#). מעבר לכך, מדינות אירופה מעורבות באופן פעיל בביטחון האזור: צרפת חתמה על הסכמים ביטחוניים עם איחוד האמירויות, כוית וקטאר, בריטניה פועלת בבחריין, עומאן וקטאר. שתיהן, צרפת ובריטניה הקימו בסיסים צבאיים באיחוד האמירויות, בעוד האיחוד האירופאי ומדינות חברות בו פיתחו שותפויות ביטחוניות עם [ירדן](#). עם תחילת פעולות הנקמה האיראניות, צרפת, איטליה ובריטניה פרסו אמצעי לחימה והפעילו כלי טיס ליירוט [טילים](#) ו**כטב"מים** בשמי המפרץ וירדן, בעוד הבסיסים האירופאיים באזור נעשו עצמם למטרות לתקיפות [איראניות](#). במקביל, פריז שיגרה למזרח הים התיכון את נושאת המטוסים שלה, בליווי ספינות מספרד, הולנד ואיטליה. לאחר ששוגרו טילים לעבר הבסיסים הבריטיים [בקפריסין](#), הועברה לאזור גם ספינה בריטית [נוספת](#).

בכך מיקמו עצמן חלק ממצמות אירופה בחזיתות המשניות של המלחמה. המעורבות האירופאית במלחמה גם החריפה את המלחמה ההיברידית (דיסיפורמציה ופעילות חבלה) שמנהלת איראן נגד היבשת. ממשלות העלו את רמת הכוונות כדי לסכל ניסיונות חבלה [איראניים](#), המכוונים בין היתר נגד מטרות יהודיות [בשטחן](#). בה בעת, חלק מהמנהיגים האירופאים מנסים לשמור על ערוצי תקשורת [פתוחים עם טהרן](#). נשיא צרפת, עמנואל מקרון, שבהמשך למדיניותו בשנה האחרונה מנסה להצטייר כמתנגד בולט לטרמפ, שוחח מספר פעמים עם עמיתו האיראני מאז תחילת [המערכה](#), וצרפת אף ממנעה מלהגיב באופן משמעותי למותו של חייל צרפתי בעיראק כתוצאה מתקיפה המיוחסת למיליציות הפרו-[איראניות](#). בתחילת אפריל הודיע קנצלר גרמניה פרידריך מרץ על אודות חידוש המגעים שלו עם המשטר האיראני.

גם בנוגע ללבנון ניסו האירופאים לגבש עמדה המשלבת את מכלול עקרונותיהם והאינטרסים שלהם. צרפת רואה עצמה כבעלת תפקיד [מיוחד](#) בלבנון, ובשנים האחרונות השקיע האיחוד האירופאי כולו במדינה זו משאבים ניכרים במטרה לנסות ולייצב [אומה](#). צבאות מדינות אירופה שונות נוכחים בלבנון כחלק מכוח יוניפי"ל. עם חידוש הלחימה בין ישראל לחיזבאללה ותוך הטלת האחריות לכך על חיזבאללה וגינני הירי לעבר מטרות אזרחיות בישראל, קראו הנציגים האירופאים לכבד את ריבונותה של מדינת [לבנון](#), הדגישו את הצורך להימנע מפעולה בלתי פרופורציונלית והביעו תמיכה בקידום משא ומתן בין ממשלות ישראל ו**לבנון**.

סגירת מצר הורמוז והשלכותיה העמידו את מנהיגי אירופה בפני סדרת קשיים נוספת שכן היא פוגעת באינטרסים הכלכליים של אירופה באופן ישיר ועקיף כאחד, בפרט לנוכח עליית מחירי האנרגיה העולמיים. עם זאת, מדינות אירופה סירבו להיענות לדרישת טראמפ לשלוח כוחות שיסייעו לפתיחת המצר בכוח, למרות שהוא איים עליהן ומסגר את בקשתו כפנייה לחברות [נאט"ו](#). סירוב זה נבע מרצון אירופאי לא להיכנע למה שנתפס כניסיון להטיל עליהן בדיעבד את המשמעות הבעייתית של מהלך שלא היו שותפות להחלטתה לגביו. זאת, על רקע אווירה כללית של יחסים מתוחים בין מדינות אירופה לארצות הברית ומה שנראה ככוננות אירופאית פחותה לסייע לוויינגטון. סיבה נוספת לתשובה האירופאית השלילית היא מוגבלות היכולת של צבאות היבשת. בעוד שמדינות מזרח אירופה מעדיפות לשמר את כוחותיהן כדי להתמודד עם האיום [הרוסי](#), צבאות מערב אירופה כבר פרוסים עד לקצה בעקבות שיגור הכוחות למפרץ ולמזרח הים התיכון. עובדה זו בולטת במיוחד בנוגע לצי הבריטי, שביצועיו במהלך המלחמה חשפו את הקושי שלו להקרין עוצמה משמעותית במרחק [רוב](#).

הסירוב האירופאי עורר תגובה חריפה מצד הנשיא טראמפ, שהציג זאת כחוסר נאמנות; הנשיא הצהיר כי יזכור שמדינות נאט"ו לא התגייסו לעזרתו, ורמז שארצות הברית עלולה לנהוג באופן דומה כאשר מדינות אירופה יזדקקו [לסיוע](#). הוא אף איים ישירות לפרוש מהברית או להעניש מדינות אירופאיות ספציפיות.

בה בעת, מדינות אירופה מנסות להכשיר את הקרקע לשלב שבו יהיו פעילות יותר במצר הורמוז ובים האדום. האיחוד האירופאי כבר פועל במפרץ עדן מאז סוף שנות ה-2000 ובים האדום מאז פברואר 2024 במסגרת מבצע "Aspides", שמטרתו לאבטח (אם כי באופן מצומצם) את מעבר הספינות מול האיים החות'י. מאז סגירת מצר הורמוז על ידי איראן, הרחבה אפשרית של המבצע מזכרת על ידי בכירים אירופאים שונים, אך טרם גובשה הסכמה בנושא. במקביל, צרפת ובריטניה פועלות להקמת קואליציית מתנדבים שתפעל במרחב. כ-50 מדינות השתתפו במפגש שיזמו שתי הממשלות ב-17 אפריל על מנת לגבש תוכניות ראשוניות. עם זאת, נציגים אירופאים מדגישים כי פעילותם תהיה הגנתית בלבד ותצא

לפעול רק לאחר סיום המלחמה הנוכחית או כחלק מהסדרה [המדינית](#) בסיומה, מה שעלול לא להספיק כדי לרצות את הממשל האמריקאי.

בכל מקרה, ממשלות אירופה [בירכו על השגת הפסקת האש](#) בין ארצות הברית, ישראל ואיראן, בתקווה שהיא תצמצם את נזקי המלחמה. הן גם מיהרו לדרוש כי ההסכם יוחל גם על לבנון וגינאו את התקיפות [הישראליות במדינה](#). אמנם, רוב הפרשנויות ביבשת מדגישות את מה שנתפס ככישלון האמריקאי-ישראלי מול איראן ורואות בו תיקוף לעמדה האירופאית העקרונית לא להתבסס על כוח בלבד. עם זאת, העובדה שמדינות אירופה לא מילאו כל תפקיד בתהליך המדיני שהביא להפסקת האש ממחישה את חוסר הרלוונטיות המדינית שלהן.

בכל הסוגיות הללו, גם אם עמדות ממשלות אירופאיות שונות מבוססות על שיקולים דומים, ניכרת אי-הסכמה עמוקה ביניהן. המשבר הנוכחי מתרחש על רקע תחרות גוברת על ההובלה המדינית והצבאית של היבשת, שהשפיעה גם על תגובות המנהיגים האירופאים. בעוד צרפת הצליחה להקרין עוצמה ועצמאות בתחילת המלחמה, מעצמות אירופאיות אחרות אינן מוכנות לקבל את הנהגתה של פריז ומעדיפות לשמר את יחסיהן עם ממשל טראמפ. חוסר אחידות זה מונע גיבוש עמדה ברמת האיחוד האירופאי, משתק את מוסדותיו ומחליש את כוחן של המדינות החברות בו.

לסיכום, בשל מורכבותה וריבוי הסוגיות הקשורות אליה, המלחמה באיראן היוותה מבחן גיאופוליטי אולטימטיבי עבור ממשלות אירופה. מול הדילמות החמורות שהציב אותו מבחן, הן הפגינו בעיקר חוסר רלוונטיות, הן מדינית, הן צבאית, ואי יכולת להשפיע על המהלכים במזרח התיכון, גם אם היו מעורבות בהגנת המפרץ ומזרח הים התיכון. יתרה מכך, ניסיונם של מנהיגים אירופאים לאמץ "קו ביניים" בין הצדדים הנלחמים יצר מציאות שבה הם בחיכוך עם כולם: ישראל וארצות הברית מאשימות אותם בהיעדר תרומה לאמץ נגד משטר האייתולות, בעוד איראן רואה בהם אויב ומכוננת נגדם אמצעים קינטיים והיברידיים. גם מדינות המפרץ, ובמיוחד אלו שאימצו קו ניצי יותר מול טהרן, היו מרוצות חלקית בלבד מהסיוע האירופאי המהוסס והשוואף בעיקר להרגעה.

ולגבי המשבר המחרף ביחסים בין מדינות אירופה לממשל טראמפ: כמו בהקשרים אחרים, המלחמה נגד איראן לא התחילה את התהליך אבל החמירה אותו. בעוד הטון של טראמפ כלפי האירופאים בכלל, וכלפי מנהיגים מסוימים בפרט, הלך והקצין, ביבשת נשמעים קולות גוברים הקוראים לגיוון השותפויות האסטרטגיות ואף לשיקום היחסים עם [רוסיה וסין](#). אירופה ממשיכה להיות תלויה בארצות הברית במישור הצבאי, הכלכלי והאנרגטי (בייחוד לנוכח השיבושים במצר הורמוז), אך נראה כי לכידותו של הגוש המערבי התערערה משמעותית בעקבות המערכה מול איראן, מה שמוסיף לדילמה האירופאית לגבי היחסים עם וושינגטון. ובנוסף, המלחמה כוללת סיכון עתידי משמעותי עבור אירופה, שעלול להחליש אותה עוד יותר: החל מהשלכות כלכליות שיפגעו בתעשייה ובחקלאות שלה, ועד להשלכות מדיניות הכוללות פגיעה בברית נאט"ו או במאמץ התמיכה באוקראינה.

בבירות אירופאיות מזהים גם הזדמנויות בטווח הארוך. המלחמה אפשרה למדינות היבשת להפגין מידה מסוימת של עצמאות מול וושינגטון ועוד יותר את נכסיותן להקרנת העוצמה האמריקאית, ולכן נתפסת כשלב נוסף בדרך ל"אוטונומיה אסטרטגית" אירופאית. ממשלות אירופה גם שואפות לנצל את המציאות שתיווצר ביום שאחרי המלחמה, בייחוד אם מדינות המפרץ יסיקו כי עליהן לגוון את שיתופי הפעולה הצבאיים שלהן ולא להישען באופן בלעדי על הכוח האמריקאי. אם כך יקרה, תיפתחנה עוד הזדמנויות עבור התעשייה הצבאית האירופאית ולהעמקת הסכמי הביטחון הקיימים בין הצדדים. עם זאת, מדינות אירופה יתמודדו אז עם תחרות רצינית מצד [מעצמות אזוריות](#) אחרות, ובעיקר פקיסטן וטורקיה.

עבור ישראל, המציאות האירופאית הנוכחית היא דו-משמעית. חולשתן של מדינות אירופה שירתה עד כה את מרחב התמרון של ישראל. הגיוניים או הקריאות האירופאיות להפסיק את הלחימה באיראן או בלבנון לא השפיעו על הפעילות הצבאית הישראלית ולא הגבילו אותה. כמו כן, המשא ומתן עם לבנון, בהובלת ארצות הברית וללא מעורבות אירופאית, ובמיוחד צרפתית, יוצרת תנאים נוחים יותר עבור ירושלים. עם זאת, על ישראל להיערך לניסיון של ממשלות אירופאיות למלא תפקיד משמעותי יותר ב"יום שאחרי", בדגש על מצר הורמוז והמפרץ הפרסי - מה שיפיע על מערכת היחסים שלה עם מדינות ערב ועל מאמציה לבצר את מעמדה כציר מרכזי בנתיבי הסחר שבין אסיה לאירופה, כגון מיזם ה-IMEC.

ואולם, הקרע בין אירופה לארצות הברית אינו בשורה טובה לישראל בטווח הארוך, שכן אירופה היא שותפה כלכלית מרכזית. התקריות סביב מטוסי הקרב האמריקאים בשמי אירופה, ובראשן הסירוב מצד פריז לאפשר מעבר למטוסים האמריקאים בדרכם להוביל לימוש לישראל, הוכיחו כי שיתוף פעולה מצד לפחות חלק ממדינות אירופה הוא הכרחי לתפקוד מיטבי של הציר וושינגטון-ירושלים. לכן, קרע טראנס-אטלנטי ידרוש מישראל תמרון עדין ומורכב.

Commented [AK1]: מי הן?

יחסי אירופה-ישראל מציבים דילמה נוספת בפני המנהיגים ביבשת. מצד אחד, המלחמה באיראן העמיקה באירופה את התפיסה שלפיה ישראל היא גורם הנשען יתר על המידה על כוח צבאי, מערער את היציבות ואף מסכן את הסדר העולמי. יתרה מכך, ממשלת ישראל נתפסת כמי שיזמה את המלחמה, ולפיכך כאחראית להשלכותיה השליליות. מצד שני, לצד רושם החיובי שההישגים המבצעיים הישראליים יצרו בקרב גורמי ביטחון באירופה, קיימת הבנה בחלק מדעת הקהל האירופאית כי ישראל מבצעת עבור אירופה את "העבודה המלוכלכת" באיראן, כפי שסיכם זאת קנצלר גרמניה בזמן ["עם כלביא"](#) בקיץ 2025.

במסגרת התמרון המדיני בין מגמות מנוגדות אלו, על ירושלים לקדם נרטיב הממוקד פחות בתיאור האיום האיראני, שהרי האירופאים מודעים לו היטב, ויותר בהדגשת התועלת שהמלחמה מניבה גם עבורם, תועלת שהם נוטים להמעייט בערכה, לעומת המחיר שכבר שילמו או עלולים לשלם. הצלחת נרטיב זה תהיה תלויה במצב בשטח בזירות השונות עם סיום המערכה. כמו כן, היכולת לנצל הזדמנויות שיצרה המערכה מול איראן במישור היחסים עם אירופה מותנית במזעור הנזק שגורם ליחסים אלו המצב בלבנון ובזירה הפלסטינית. ואכן, קיימת הקבלה מסוימת בין עמדות המנהיגים האירופאים כלפי המלחמה באיראן לבין עמדתם בנוגע למלחמה ברצועת עזה: בשני המקרים, ספרד מסתמנת כמדינה הביקורתית ביותר, בעוד גרמניה היא התומכת ביותר במערב היבשת.

עורכי הסדרה: ענת קורץ ואלדד שביט.